

Д. М. Павлов

О. С. Расевич

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВЗАЄМОДІЇ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ З ІНШИМИ ОРГАНАМИ, ЯКІ ВХОДЯТЬ ДО СКЛАДУ СИЛ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Проведено теоретичний аналіз правових та організаційно-управлінських проблем підвищення ефективності взаємодії Управління державної охорони України з іншими органами сектору безпеки і оборони України з урахуванням визначених стратегічними плановими документами у сфері національної безпеки пріоритетних напрямів забезпечення захисту національних інтересів. Показано основні проблеми унормування такої взаємодії та запропоновано основні шляхи їх розв'язання у короткотерміновій перспективі внаслідок узгодження нормативно-правової бази, застосування програмно-цільового підходу, забезпечення узгодження документів стратегічного планування на основі ризик-орієнтованого підходу, дотримання вимог щодо здійснення демократичного цивільного контролю.

Ключові слова: державна охорона, взаємодія, законодавче забезпечення, критична інфраструктура, національна безпека, правоохоронні органи спеціального призначення.

Постановка проблеми. Теоретичні та практичні питання забезпечення національної безпеки, важливою складовою якої є забезпечення охорони та захисту органів державної влади України і посадових осіб, традиційно перебувають у фокусі уваги не лише органів публічної адміністрації, а й представників наукової спільноти. Адже забезпечення національної безпеки, під якою відповідно до чинного законодавства України розуміється “захищеність державного суверенітету, територіальна цілісність, демократичний конституційний лад та інші національні інтереси України від реальних та потенційних загроз” [1], є обов'язковою та життєво важливою функцією будь-якої суверенної держави. Водночас усвідомлення того, що у кожній державі власні національні інтереси, – це ключ до успішного ведення політики, реформування законодавства та визначення пріоритетів [2].

Системне реформування сектору безпеки і оборони, яке триває у нашій державі в умовах динамічних змін безпекового середовища, потребує адекватного характеру існуючих та потенційних загроз нормативно-правового забезпечення, оптимізації механізму управління у сфері національної безпеки і оборони,

унормування та актуалізації структури і складу сектору безпеки і оборони, системи управління, координації та взаємодії його органів, запровадження комплексного ризик-орієнтованого підходу до планування у сфері національної безпеки і оборони, забезпечення дієвого та ефективного цивільного демократичного контролю, розвитку інституту державно-приватного партнерства у сфері національної безпеки. Зважаючи на прийняття Закону України “Про Національну безпеку України”, виникає потреба узгодження з його положеннями інших нормативно-правових актів, у тому числі Закону України “Про охорону органів державної влади України та посадових осіб”. Відповідні зміни мають відбуватися з урахуванням положень нової Стратегії національної безпеки України [3]. Водночас слід брати до уваги, що в умовах військової агресії проти нашої держави, яка здійснюється із використанням комплексу інструментів гібридної війни, зростання рівня терористичної загрози, проявів сепаратизму та екстремізму, складної соціально-економічної ситуації, активізуються намагання дискредитації органів державної влади України, проводиться системна робота ворожої розвідки, спрямована на спроби залякування та

фізичного знищення посадових осіб, протизаконне захоплення об'єктів критичної інфраструктури. Відповідно, актуалізується питання підвищення ефективності діяльності Управління державної охорони України (УДО України), забезпечення результативної взаємодії УДО України з іншими органами сектору безпеки і оборони, ревізії та перегляду законодавства, що регламентує відповідні відносини.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Теоретичну основу дослідження становлять праці провідних учених з адміністративного права, а саме В. Б. Авер'янова, О. Ф. Андрійко, О. М. Бандурки, А. І. Берлача, Ю. П. Битяка, Л. К. Воронової, Р. А. Калюжного, О. Ф. Кобзаря, В. К. Колпакова, О. Г. Комісарова, С. Ф. Константінова, О. В. Копана, О. Є. Користіна, О. В. Кузьменко, М. П. Кучерявенка, В. А. Ліпкана, М. М. Литвина, М. В. Лошицького, Т. П. Мінки, М. А. Микитюка, Н. М. Мироненко, С. О. Мосьондза, А. А. Нечай, Н. Р. Нижник, В. І. Олефіра, О. П. Орлюк, Л. А. Савченко, О. О. Ткаченко, В. І. Фелика, А. Г. Чубенка, В. В. Штучного та інших.

Мета статті – розроблення пропозицій до чинного законодавства щодо вдосконалення механізму взаємодії УДО України з іншими органами, які входять до складу сил безпеки і оборони України.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до Закону України “Про національну безпеку України” реалізація завдань щодо забезпечення національної безпеки безпосередньо покладається на сектор безпеки і оборони. До складу сектору безпеки і оборони входять: Міністерство оборони України, Збройні Сили України, Державна спеціальна служба транспорту, Міністерство внутрішніх справ України, Національна гвардія України, Національна поліція України, Державна прикордонна служба України, Державна міграційна служба України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Служба безпеки України, Управління державної охорони України, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Апарат Ради національної безпеки і оборони України, розвідувальні органи України, центральний орган виконавчої влади,

що забезпечує формування та реалізує державну військово-промислову політику.

Аналіз існуючого та перспективного стану безпекового середовища дає можливість констатувати зростання значення такого напрямку правоохоронної діяльності, як забезпечення нормального функціонування органів державної влади та безпеки посадових осіб, оскільки саме від цього залежить належне виконання ними своїх повноважень. Забезпечення безпеки вищих посадових осіб держави виступає невід'ємною складовою загальнодержавної системи забезпечення національної безпеки України, включає в себе здійснення безпекових, інформаційних, політичних, організаційних, оперативних, технічних й інших заходів та реалізується шляхом здійснення державної політики національної безпеки [4, с. 1, 2]. Охорона органів державної влади та посадових осіб в Україні як специфічний напрямок правоохоронної діяльності покладена, передусім, на УДО України, яке в силу свого призначення займає відокремлене місце у системі правоохоронних органів [5, с. 55–61]. Діяльність УДО України, як і будь-якого іншого правоохоронного органу, спрямована на охорону й захист прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина, інтересів суспільства і держави від різноманітних протиправних посягань [5]. Варто зробити акцент на тому, що якість і ефективність забезпечення УДО України у взаємодії з іншими суб'єктами безпеки посадових та інших осіб досягається лише за умови комплексного здійснення взаємопов'язаних і взаємодоповнюючих організаційно-правових, режимних, оперативно-розшукових, інженерно-технічних та інших заходів.

Правовими основами взаємодії УДО України з іншими правоохоронними органами України є Конституція України, Закони України “Про національну безпеку України”, “Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб”, “Про оперативно-розшукову діяльність”, “Про правовий режим воєнного стану”, “Про Національну гвардію України”, “Про Державну прикордонну службу України”, “Про Національну поліцію”, “Про Службу безпеки України”, наказ УДО України від 27.05.2011 р. “Про затвердження Порядку забезпечення безпеки посадових осіб, щодо яких

здійснюється державна охорона у місцях постійного та тимчасового перебування”, а також міжвідомчі інструкції та накази, що регулюють взаємодію УДО України та інших правоохоронних органів держави в сфері забезпечення державної охорони органів державної влади України та посадових осіб. Так, відповідно до ст. 10 Закону України “Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб” національна поліція, спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у справах охорони державного кордону України, інші центральні органи виконавчої влади України, Служба безпеки України (СБУ) в межах своєї компетенції та у взаємодії з Управлінням державної охорони України беруть участь у здійсненні державної охорони [6]. Взаємодія відбувається на засадах зазначених вище нормативних актів.

Взаємодія УДО України із суб’єктами забезпечення національної безпеки в широкому сенсі може розглядатися як такий стан зв’язку між ними, який характеризується взаємовпливом, і включає обмін людьми, діяльністю, інформацією з метою захисту законних інтересів фізичних і юридичних осіб. Взаємодія у вузькому сенсі – це спільна або узгоджена в просторі і часі діяльність двох і більше суб’єктів щодо досягнення однієї або кількох цілей [7, с. 517–524]. Водночас слід виходити з того, що взаємодія у прагматично-прикладному розумінні спрямована на узгодження, збалансоване та доцільне поєднання зусиль, ресурсів і має, як правило, управлінський характер [8, с. 12].

Організація взаємодії, по суті, є інваріантом управління, оскільки йдеться про забезпечення узгодженості трудових процесів, досягнення єдиної спрямованості в діяльності елементів системи й окремих військовослужбовців (співробітників) правоохоронних органів, хоча особливу гостроту проблемі спільних дій дають особливості функціонально-структурного устрою цих органів. З одного боку, різні служби та підрозділи виконують настільки специфічні функції, що могли б скласти автономну соціальну систему, з іншого – ці служби й підрозділи так тісно пов’язані в реалізації своїх правоохоронних функцій, що їхня діяльність фактично становить єдиний процес [9, с. 33].

Питання взаємодії має важливе значення, оскільки оперативна інформація, яка стала відомою СБУ, Національній поліції України або

іншому органу, що входить до сил безпеки і оборони, стосовно правопорушень і осіб, які їх планують, повинна передаватися і надходити до УДО України в повному обсязі. Оперативна інформація, яку отримує УДО України від СБУ, Служби зовнішньої розвідки (СЗР), Національної поліції, Державної прикордонної служби України та інших установ і організацій, дає можливість оцінити обстановку, яка може скластися в оточенні об’єктів охорони. Не менш важливою є інформація щодо осіб, які планують вчинити правопорушення проти органів державної влади. З метою недопущення таких дій та забезпечення безпеки на всіх об’єктах, щодо яких здійснюється державна охорона, згідно з законом встановлюють режим [10].

Нагальною потребою сьогодення є створення єдиної інтегрованої системи забезпечення національної безпеки, де спеціальні служби працюють скоординовано й отримують інформацію з різних джерел. Спеціальні служби повинні перебувати у постійній взаємодії не тільки під час охоронних заходів, а й під час навчання, підвищення кваліфікації, що суттєво покращить їх взаємодію. Потужним резервом підвищення ефективності оперативно-службової діяльності УДО України виступає активізація науково-аналітичної, інноваційної діяльності та якісне поліпшення змісту підготовки кадрів відомства державної охорони [11].

Управління державної охорони України є вузькоспеціалізованим правоохоронним органом, діяльність якого спрямована на різнопланове забезпечення безпеки та нормального функціонування охоронюваних органів державної влади й посадових осіб. Ефективність його правоохоронної діяльності не в останню чергу залежить від належної організації та продуктивності взаємодії з правоохоронними та іншими державними органами, підприємствами, установами й організаціями. На сьогодні адміністративно-правове регулювання засад, підстав і порядку взаємодії УДО України з іншими органами сектору безпеки і оборони все ще залишається доволі фрагментарним і неповним. Загальні засади організації взаємодії УДО України з органами державної влади України, підприємствами, установами, організаціями та посадовими особами визначені у Законі України “Про охорону органів державної влади України та посадових осіб”, відповідно до ст. 14 якого управління державної охорони України взаємодіє з іншими органами

державної влади України, підприємствами, установами, організаціями та посадовими особами, які сприяють виконанню покладених на нього завдань.

Як слушно зазначено у наукових джерелах, ця норма лише констатує сприяння з боку названих суб'єктів діяльності УДО України, водночас не закріплює обов'язковість такого сприяння, не конкретизує у чому воно полягає, що може негативним чином позначатися на продуктивності відносин УДО України з різними органами та організаціями. Важко не погодитися з тим, що термін "сприяння" за своїм змістом є надто абстрактним, що не містить жодних правових меж чи рамок залучення відповідних органів і організацій до виконання завдань Управління державної охорони України [12, с. 80–85]. Аналогічно потребують конкретизації та деталізації положення ст. 10 Закону України "Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб", зокрема щодо розширення переліку суб'єктів взаємодії та уточнення змісту їх участі у здійсненні державної охорони, закріплення координуючої ролі УДО України.

Іншим недоліком слід вказати неповноту законодавчо закріпленого кола суб'єктів взаємодії УДО України. Подібна неоднозначність виявляється й щодо засад взаємодії СБУ з державними органами, підприємствами, установами, організаціями та посадовими особами, які згідно з ч. 1 ст. 8 Закону України "Про Службу безпеки України", як і стосовно УДО України, мають "сприяти" виконанню завдань Служби безпеки України [12]. Водночас у ст. 17 зазначеного вище Закону визначаються особливості взаємодії СБУ з правоохоронними та іншими державними органами України: "Служба безпеки України взаємодіє з Управлінням охорони вищих посадових осіб України, правоохоронними та органами доходів і зборів у порядку і на засадах, визначених законами, указами Президента України та прийнятими на їх основі актами Служби безпеки України і відповідного відомства". Відзначимо, що положення зазначеної статті мають бути уточнені у частині взаємодії саме з УДО України (а не Управлінням охорони вищих посадових осіб України, оскільки такого органу наразі не існує).

До того ж не достатньо конкретизованими є питання організації взаємодії, у тому числі з УДО України, Національної поліції України. Відповідно до ст. 5 Закону України "Про Національну поліцію України" поліція у процесі своєї діяльності взаємодіє з органами правопорядку та іншими органами державної влади, а також органами місцевого самоврядування відповідно до Закону та інших нормативно-правових актів. Водночас норми, присвячені особливостям взаємодії з УДО України, в законі відсутні.

Іншим важливим суб'єктом забезпечення національної безпеки, взаємодія якого з УДО України потребує належного нормативно-правового врегулювання, є Державна прикордонна служба України. Зокрема, з урахуванням специфіки існуючих загроз потребує посилення діяльності щодо протидії терористичним загрозам та вдосконалення існуючих і створення нових інформаційно-телекомунікаційних систем та баз даних.

Також особлива увага повинна приділятися взаємодії УДО України з Національною гвардією України, до функцій якої відповідно до ст. 2 Закону України "Про Національну гвардію України" належить забезпечення охорони органів державної влади, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України; участь у здійсненні заходів державної охорони органів державної влади та посадових осіб; охорона важливих державних об'єктів, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України; охорона дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав, представництв міжнародних організацій в Україні; участь у заходах, пов'язаних із припиненням терористичної діяльності тощо. Національна гвардія України виконує покладені на неї завдання у взаємодії з правоохоронними органами, Збройними Силами України, Управлінням державної охорони України, іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями, органами місцевого самоврядування, органами прокуратури, органами державної влади, громадськими об'єднаннями та релігійними організаціями, а також спільно з адміністрацією та режимними органами об'єктів, що охороняються, та населенням.

Значимо, що методи взаємодії УДО України з іншими суб'єктами забезпечення

національної безпеки можуть розглядатися з урахуванням таких напрямів її здійснення.

1. У реалізації державної політики боротьби із протиправними посяганнями проти посадових осіб: проведення спільних засідань колегій міністерств і відомств, що взаємодіють, оперативних нарад керівників їх структурних підрозділів з метою розгляду найбільш актуальних проблем правоохоронної діяльності, прийняття погоджених рішень щодо реалізації державних програм боротьби зі злочинністю проти посадових осіб; розроблення та реалізація спільних планів, програм боротьби з протиправними посяганнями на посадових осіб; видання спільних відомчих нормативних актів, що регламентують порядок взаємодії тощо.

2. У профілактиці злочинів та інших правопорушень проти посадових осіб: розроблення та подання до проектів державних програм боротьби з протиправними посяганнями на посадових осіб погоджених пропозицій з питань профілактики злочинів та інших правопорушень; інформування правоохоронними органами один одного про виявлені причини та умови правопорушень тощо.

3. У виявленні, припиненні та розкритті протиправних посягань проти посадових осіб: визначення спільними нормативними актами порядку взаємодії оперативних і слідчих підрозділів у розкритті та розслідуванні протиправних посягань проти посадових осіб з детальною регламентацією дій цих підрозділів.

4. У напрямі вдосконалення правової бази боротьби із протиправними посяганнями [11].

Висновки

У результаті дослідження особливостей взаємодії УДО України з іншими органами, які входять до складу сил безпеки і оборони України, констатуємо, що сучасний стан взаємодії потребує здійснення таких заходів: 1) узгодження нормативно-правової бази, усунення колізійності норм і вдосконалення чинного законодавства; 2) розроблення адекватних реаліям сучасності критеріїв оцінки ефективності взаємодії, здійснення діяльності на основі програмно-цільового підходу; 3) розвиток ефективної системи комунікацій для своєчасного й оперативного забезпечення взаємодії УДО України з іншими суб'єктами забезпечення національної безпеки; 4) оптимізація системи моніторингу і взаємного

інформування та обміну інформацією між суб'єктами взаємодії у сфері безпеки, формування спільних інформаційно-телекомунікаційних баз; 5) забезпечення узгодженого процесу розроблення та прийняття нормативних документів стратегічного планування на основі ризик-орієнтованого підходу; 6) обов'язкове обговорення результатів взаємодії не лише на відомчому рівні, а й з представниками інших органів, що входять до складу сил безпеки і оборони з дотриманням вимог щодо здійснення демократичного цивільного контролю.

З огляду на необхідність конкретизації та уточнення положень чинного законодавства доцільним є закріплення обов'язку державних органів України, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій сприяти діяльності УДО України, яке, у свою чергу, має координувати (за винятком органів місцевого самоврядування) діяльність з питань державної охорони. Покладення на УДО України координаційних повноважень у цілому відповідає практиці організації діяльності інших правоохоронних органів. Так, відповідно до ст. 9 Закону України "Про Службу безпеки України" для організації і проведення антитерористичних операцій та координації діяльності суб'єктів, які ведуть боротьбу з тероризмом чи залучаються до антитерористичних операцій, при СБУ функціонує Антитерористичний центр. Відповідно, доцільним є законодавче закріплення повноважень УДО України щодо координації діяльності органів сектору безпеки і оборони з питань державної охорони органів державної влади та посадових осіб. Для вирішення цього питання необхідне розроблення та прийняття міжвідомчого нормативно-правового акта з питань взаємодії правоохоронних органів та на його основі – створення постійно діючого координаційного штабу. Створення координаційного штабу дасть змогу підвищити рівень ефективності взаємодії правоохоронних органів у системі забезпечення державної охорони [11].

Крім того, нагальною потребою сьогодення є забезпечення відповідності Закону України "Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб" рівню існуючих та потенційних загроз національній безпеці, узгодження його з положеннями Закону України "Про національну безпеку України". Слід урахувати також, що діяльність УДО України фактично за своїм

змістом не обмежується лише охоронними заходами, а передбачає здійснення комплексу превентивних заходів, спрямованих на реалізацію покладених на них законодавством завдань [13, с. 120–124]. З урахуванням цього було розроблено законопроект щодо внесення змін до Закону України “Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб”, відповідно до якого планувалася зміна назви охоронного відомства, узгодження його функцій зі стандартами роботи європейських охоронних служб [14]. На існуванні потреби у зміні назви УДО України наголошувалося також у вітчизняних наукових джерелах [4].

Водночас підвищення ефективності діяльності УДО України та взаємодії його з іншими органами, які формують сили безпеки і оборони України, залежить, передусім, не від зміни назви органу, а від переосмислення змісту функції державної охорони та відповідного законодавчого забезпечення її реалізації.

Важливим аспектом підвищення ефективності взаємодії УДО України та інших органів, що входять до складу сил безпеки і оборони, виступає прийняття Закону України “Про критичну інфраструктуру та її захист”. Оскільки національна нормативно-правова база в її теперішньому вигляді не може бути надійною основою для розроблення і реалізації планів і процедур координації дій, взаємодії та обміну інформацією між існуючими в Україні системами захисту, безпеки та кризового реагування. Розроблення дієвих планів і процедур координації дій, взаємодії та обміну інформацією потребує щонайменше прийняття спільної термінології, визначення співвідношень між режимами, рівнями та умовами функціонування систем, узгодження принципів управління комплексною кризою, яка пов’язана з дією кількох небезпечних факторів (у розглянутому випадку це тероризм і радіація) тощо. Запровадження єдиних підходів, термінології, процедур і форматів координації дій, взаємодії та обміну інформацією на національному рівні має бути враховане під час розроблення та коригування документів оперативного і тактичного рівнів [15].

Відповідно до ст. 14 законопроекту “Про критичну інфраструктуру та її захист” суб’єктами державної системи захисту критичної інфраструктури визначено: 1) Кабінет Міністрів України;

2) Уповноважений орган у сфері захисту критичної інфраструктури України; 3) міністерства та інші центральні органи виконавчої влади; 4) Службу безпеки України; 5) правоохоронні та розвідувальні органи; 6) Збройні Сили України, інші військові формування, утворені відповідно до законів України; 7) місцеві державні (військові, у разі утворення) адміністрації; 8) органи місцевого самоврядування; 9) операторів критичної інфраструктури незалежно від форми власності; 10) підприємства, установи та організації незалежно від форми власності, які провадять діяльність, пов’язану із забезпеченням безпеки та стійкості критичної інфраструктури [15]. Водночас у законопроекті не деталізовано завдання і функції окремих важливих суб’єктів захисту критичної інфраструктури, зокрема УДО України. Адже проблема захисту критичної інфраструктури має комплексний характер, тому й повинна вирішуватися комплексно. У її вирішенні мають брати участь усі складові сектору безпеки і оборони [16, с. 362–365]. Відповідно на законодавчому рівні повинно бути чітко визначено статус об’єктів державної охорони як складової критичної інфраструктури, ключові аспекти взаємодії УДО України з іншими суб’єктами захисту критичної інфраструктури.

Дослідження загальних питань організації та правового регулювання взаємодії УДО України з органами, які формують сектор безпеки і оборони України, є підґрунтям для подальшого аналізу проблем забезпечення державної охорони та захисту органів державної влади України й посадових осіб на базі критичного переосмислення реальних та потенційних загроз з урахуванням світового досвіду.

Перелік джерел посилання

1. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 31. Ст. 24.

2. Нижник Н. Р., Ситник Г. П., Білоус В. Т. Національна безпека України (методологічні аспекти, стан і тенденції розвитку): навч. посіб. / за заг. ред. П. В. Мельника, Н. Р. Нижника. Ірпінь, 2000. 304 с.

3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14.09.2020 р. “Про Стратегію національної безпеки України”:

Указ Президента України від 14.09.2020 р. № 392/2020.

4. Ткаченко О. О. Адміністративно-правове регулювання діяльності Управління державної охорони України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2013. 20 с.

5. Журавльов А. В. Особливості поняття та сутності управління державної охорони України як правоохоронного органу. *Наше право*. 2013. № 10. С. 55–61.

6. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб: Закон України від 04.03.1998 р. № 160/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. № 35. Ст. 236.

7. Карнаухов О. В. Теоретичні основи взаємодії і координації митних та правоохоронних і контролюючих органів у ході виявлення ознак кримінального правопорушення та розслідування у провадженнях про контрабанду. *Науковий вісник ДДУВС*. 2012. № 4. С. 517–524.

8. Штучний В. В. Адміністративно-правові засади підготовки кадрів Управління державної охорони України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2015. 20 с.

9. Євтушок В. А., Лижник О. С. Удосконалення взаємодії поліції з іншими правоохоронними органами під час виконання службово-бойових задач в умовах надзвичайних ситуацій соціального характеру. *Особливості підготовки поліцейських в умовах реформування системи МВС України* : матеріали I міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 20 трав. 2016 р. Харків, 2016. С. 32–34.

10. Микитюк М. А. Аналіз правового забезпечення та взаємодії з іншими правоохоронними органами УДО України. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. 2014. № 12. С. 105–108. URL:

http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzlubp_2014_12_27 (дата звернення: 25.12.2020).

11. Микитюк М. А. Вдосконалення організаційно-правового забезпечення діяльності УДО України для покращення взаємодії з іншими правоохоронними органами держави. *Сучасні тенденції розбудови правової держави в Україні та світі* : матеріали II міжнар. наук.-практ. конф., м. Житомир, 10 квіт. 2014 р. Житомир, 2014. С. 169, 170.

12. Журавльов А. В. Адміністративно-правові засади взаємодії Управління державної охорони України з органами публічної влади. *Наше право*. 2014. № 3. С. 80–85. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nashp_2014_3_16 (дата звернення: 25.12.2020).

13. Ткаченко О. Управління державної охорони України в реалізації національних інтересів. *Підприємництво, господарство і право*. 2012. № 12 (204). С. 120–124.

14. Процес кардинальних змін в Управлінні державної охорони розпочався. URL: <http://www.do.gov.ua/?q=uk/news/proces-kardynalnyh-zmin-v-upravlinni-derzhavnoyi-ohorony-ukrayiny-rozpochavsya-valeriy-geletey> (дата звернення: 25.12.2020).

15. Аналіз регуляторного впливу до проекту Закону України “Про критичну інфраструктуру та її захист”. URL: <http://www.drs.gov.ua/wp-content/uploads/2020/07/5854-ob.pdf> (дата звернення: 25.12.2020).

16. Павлов Д. М. Управління державної охорони як суб’єкт захисту критичної інфраструктури держави. *Сучасні проблеми забезпечення національної безпеки держави*: тези доп. III міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 26 листоп. 2020 р. Київ, 2020. С. 362–365.

Стаття надійшла до редакції 20.01.2021 р.

УДК 351.862.4:340.13+ УДК 351.74

Д. Н. Павлов, А. С. Расевич

ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ УПРАВЛЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ОХРАНЫ УКРАИНЫ С ДРУГИМИ ОРГАНАМИ, КОТОРЫЕ ВХОДЯТ В СОСТАВ СИЛ БЕЗОПАСНОСТИ И ОБОРОНЫ УКРАИНЫ

Проведен теоретический анализ правовых и организационно-управленческих проблем повышения эффективности взаимодействия Управления государственной охраны Украины с другими органами, которые формируют сектор безопасности и обороны Украины с учетом определенных стратегическими плановыми документами в сфере национальной безопасности приоритетных

направлений забезпечення захисту національних інтересів. Показані основні проблеми нормування такого взаємодіяння і пропонується основні шляхи їх рішення в краткосрочній перспективі за рахунок узгодження нормативно-правової бази, застосування програмно-цільового підходу, забезпечення узгодження документів стратегічного планування на основі ризик-орієнтованого підходу, дотримання вимог виконання демократичного громадянського контролю.

Ключевые слова: державна охорона, взаємодія, законодавче забезпечення, критична інфраструктура, національна безпека, правоохоронні органи спеціального призначення.

UDC 351.862.4:340.13+ УДК 351.74

D. Pavlov, O. Rasevych

ORGANIZATIONAL AND LEGAL PRINCIPLES FOR INCREASING THE EFFICIENCY OF INTERACTION OF THE DEPARTMENT OF THE STATE PROTECTION OF UKRAINE WITH OTHER BODIES WHICH ARE A PART OF THE SECURITY FORCES OF UKRAINE

A theoretical analysis of legal and organizational and managerial problems of improving the effectiveness of the Department of State Protection of Ukraine with other bodies of the security and defense sector of Ukraine, taking into account the strategic planning documents in the field of national security priority areas to protect national interests. It is stated that the current state of cooperation requires the implementation of measures to harmonize the legal framework, development of criteria for assessing the effectiveness of interaction, implementation of activities based on program-target approach, development of effective communication system, optimization of monitoring and mutual information, ensuring coordinated process of development and adoption of regulations strategic planning documents based on a risk-oriented approach, introduction of mandatory discussion of the results of interaction not only at the departmental level, but also with representatives of other bodies that are a part of the security and defense forces in compliance with democratic civilian control. The necessity of regulating at the legislative level the status of state protection objects as a component of critical infrastructure and determining key aspects of interaction of the State Protection Department of Ukraine with other subjects of critical infrastructure protection is argued, given that the problem of critical infrastructure protection is complex to be solved comprehensively. All components of the security and defense sector must be involved. It is pointed out that an important factor in improving the efficiency of regulation of these relations is the adoption of the Law of Ukraine "On Critical Infrastructure and its Protection".

Keywords: state protection, interaction, legislative provision, critical infrastructure, national security, special purpose law enforcement agencies.

Павлов Дмитро Миколайович – доктор юридичних наук, доцент, начальник кафедри Інституту Управління державної охорони України Київського національного університету імені Тараса Шевченка

<https://orcid.org/0000-0002-4586-6399>

Расевич Олександр Степанович – начальник групи транспортного забезпечення логістики управління оперативного командування "Захід"

<https://orcid.org/0000-0003-8564-9397>